

Tiivistelmäraportti jätteiden siirrosta annetun asetuksen (EY) 1013/2006 arviointia koskevasta kuulemisesta

Johdanto

Tässä kertomuksessa esitetään tiivistetysti tulokset kuulemisista, jotka toteutettiin arvioitaessa jätteiden siirroista annettua asetusta (EY) N:o 1013/2006 (jätteensiirtoasetus), sellaisena kuin se on muutettuna, sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1013/2006 liitteessä III tai IIIA lueteltujen tietäntyyppisten jätteiden viennistä hyödynnettäväksi maihin, joihin ei sovelleta OECD:n päätöstä jätteiden maan rajan ylittävien siirtojen valvonnasta, annettua asetusta (EY) N:o 1418/2007. Tämä kertomus perustuu taustaselvityksen liitteeseen D¹.

Kuulemisstrategia

Komissio esitteli jätteensiirtoasetuksen arviointia koskevan kuulemisstrategian vuonna 2017, ja se on saatavilla osoitteessa
https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/wsr_evaluation_consultation_strategy.pdf.

Julkinen kuuleminen

Julkisen kuulemisen tarkoituksena oli kerätä mielipiteitä kaikilta kiinnostuneilta kansalaisilta ja organisaatioilta, erityisesti niiltä sidosryhmiltä, jotka eivät todennäköisesti osallistuisi kuulemistoimien muihin kohdennettumpiin osa-alueisiin.

Kuulemisessa käytetty kyselylomake laadittiin yleisöä varten ja sen vuoksi siinä käytettiin vain rajoitetussa määrin jätteensiirtoasetukseen liittyvää teknistä kieltä.

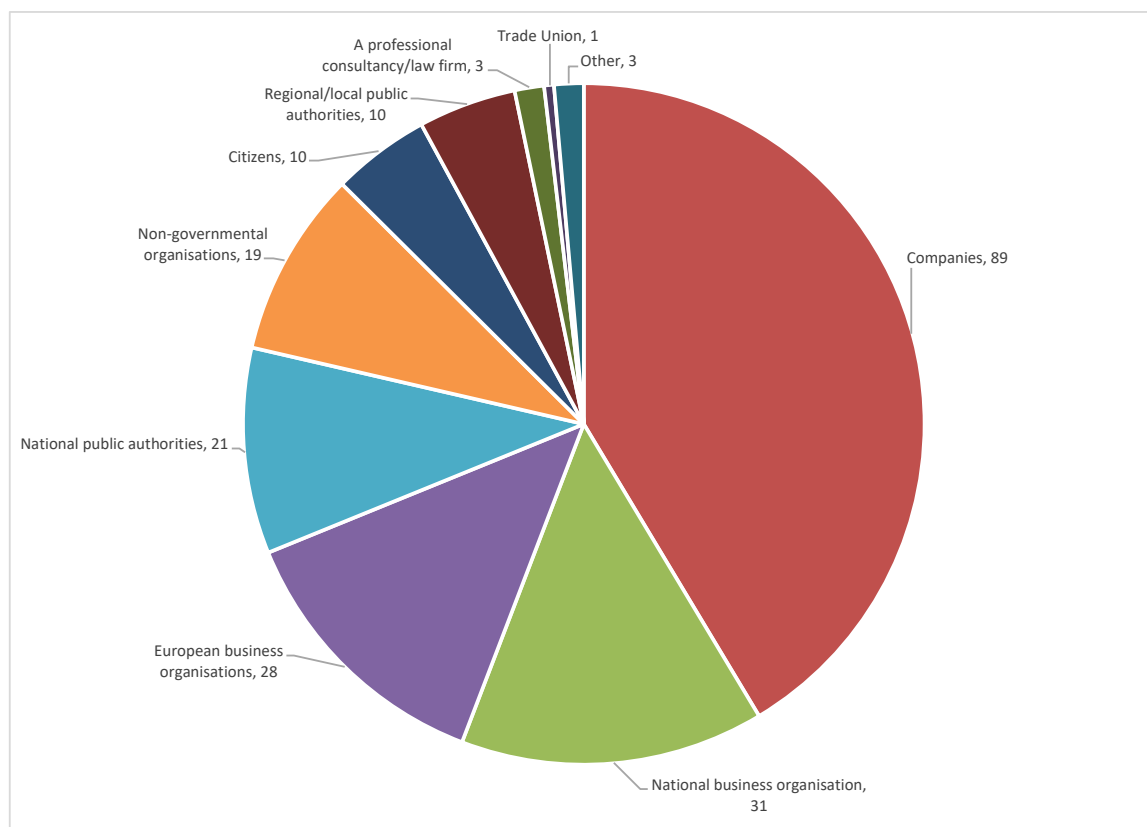
¹ <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/926420bc-8284-11e9-9f05-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF>

Kyselylomake on saatavilla kaikilla EU:n kielillä, ja se on ladattu ”Kerro mielipiteesi” – portaaliin² EU Survey -välineen avulla³. Kuulemismenettely alkoi 30. tammikuuta 2018 ja päättyi 27. huhtikuuta 2018. Vastausasteen maksimoimiseksi Europa-sivuston kuulemissivulle lisättiin myös linkki kyselylomakkeeseen⁴. Lisäksi joihinkin organisaatioihin otettiin suoraan yhteyttä ja niitä pyydettiin auttamaan kyselylomakkeeseen liittyvän linkin levittämisessä.

Yhteensä 215 vastaajaa täytti kyselylomakkeet kuulemisjakson aikana. Kaaviossa B-1 esitetään vastaajien jaottelu tyyppin mukaan.

Kuulemiseen osallistuneista vastaajista 89 (41 prosenttia kokonaismäärästä) vastasi yritysten puolesta. Niistä 44 oli suuryrityksiä (yli 250 työntekijää) ja 26:lla yrityksellä oli 1–50 työntekijää. Vastaajista 31 edusti kansallista elinkeinoelämän järjestöä, 28 eurooppalaista elinkeinoelämän järjestöä, 21 kansallisen tason viranomaista ja 19 kansalaisjärjestöä. Mukana oli myös 10 kansalaista ja yhtä monta (10) alue- tai paikallisviranomaisen edustajaa. Lisäksi saatiin 7 vastausta konsulttitoimistoista, ammattiliitoista ja luokasta ”muut” (3 vastaajaa: itsenäinen ammatinharjoittaja, ammattialajärjestö ja eturyhmä). Sidosryhmätyypin jakauma esitetään jäljempänä kuvassa B-1.

Kaavio B-1 Jättesäirtoasetuksen arviointi – julkinen kuuleminen – sidosryhmätyypin erittely

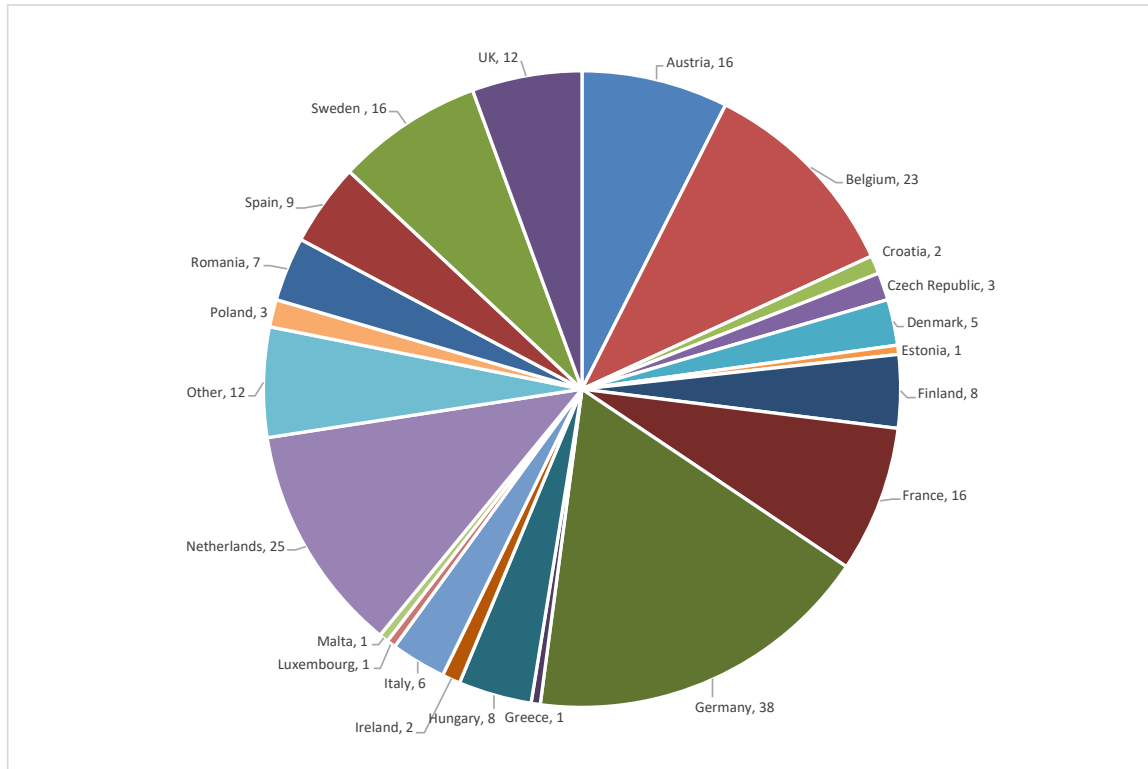

² https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say_en

³ <https://ec.europa.eu/eusurvey/home/welcome>

⁴ https://ec.europa.eu/info/consultations/public-consultation-evaluation-waste-shipment-regulation_en

Kuva B-2 Jätteen siirtoasetuksen arviointi – Julkisen kuulemisen maakohtainen erittely

Maakohtainen jakauma esitetään jäljempänä kuvassa B-2.

Kohdennetut kuulemiset haastattelujen ja kyselyjen avulla

Kohdennettu kuuleminen toteutettiin haastattelemalla tiettyjä sidosryhmiä ja käyttämällä sähköisiä kyselyvälineitä, kuten jäljempänä esitetään tiivistetysti.

Ensimmäiset asiantuntijahaastattelut

Tiedonkeruuprosessin alkuvaiheessa toteutettiin 12 jäseneltä ja lyhyttä asiantuntijoiden pilottihaastattelua kirjallisuuskatsauksessa kerättyjen tietojen täydentämiseksi. Näihin haastatteluihin osallistui jäteteollisuuden, jäsenvaltioiden ja kansalaisjärjestöjen edustajia. Niiden tuloksia käytettiin vahvistamaan arvioinnin alkuperäinen laajuus, odotetut tietolähteet ja tietoa aukot sekä antamaan tietoa perustietojen keruuta varten avoimessa julkisessa kuulemisessa ja arviointiprosessin yhteydessä myöhemmin toteutetussa kohdennetussa kuulemisessa.

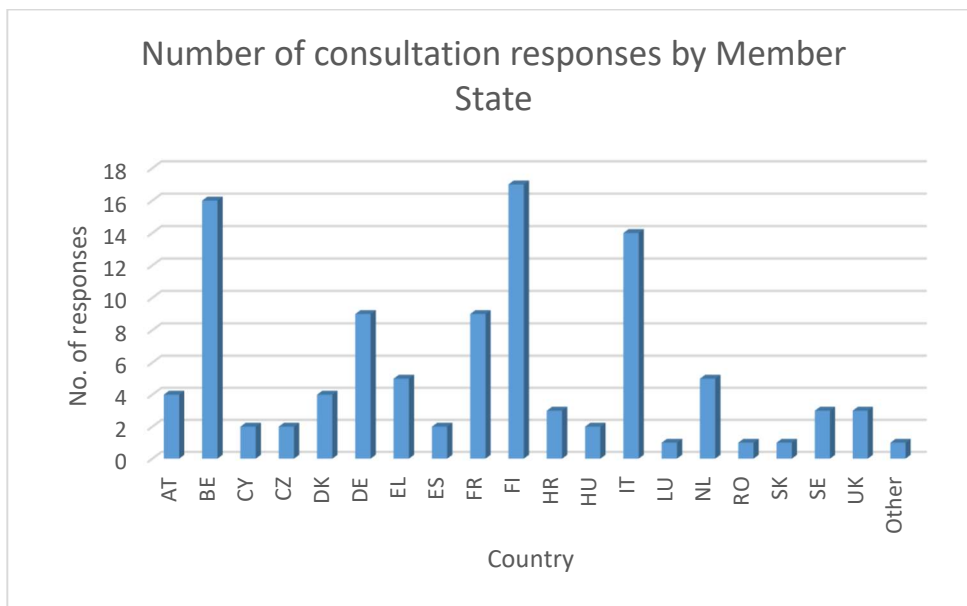
Kohdennetut kyselyt

Verkkokyselytyökalun (CheckMarket) avulla kehitettiin kohdennettu kysely. Kyselyn ensimmäisessä osassa käsiteltiin kaikkiin kohteena oleviin sidosryhmiin sovellettavaa viittä arviointiperustetta. Kyselyn toinen osa osoitettiin erityisesti jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille, ja siinä keskityttiin jätteen siirtoasetuksen tarkastus- ja täytäntöönpanosäännöksiin.

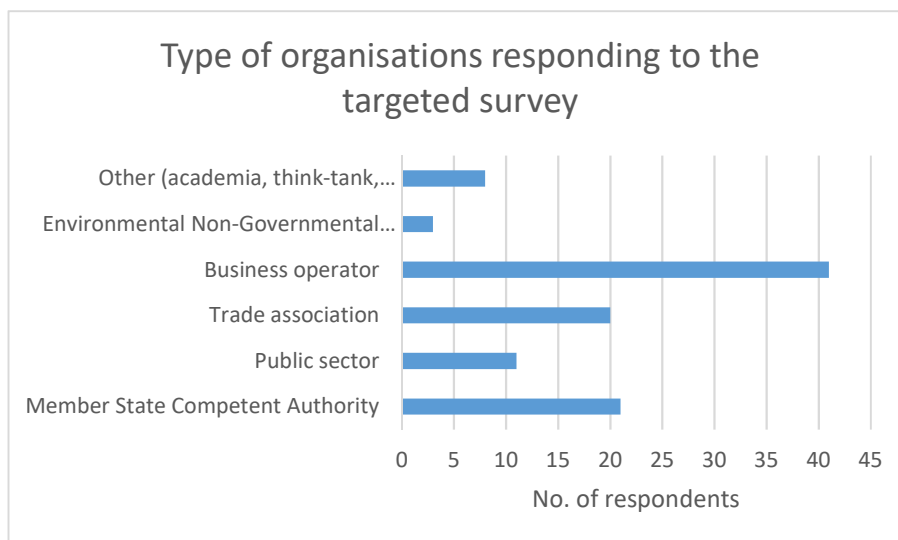
Kysely julkaistiin toukokuun 2018 lopussa ja se päättyi kesäkuun 2018 lopussa.

Kohdennettuun kyselyyn saatiin yhteensä 104 vastausta 19 jäsenvaltiosta⁵. Kyselyn tarkoituksena oli antaa sidosryhmille mahdollisuus valita kysymykset, joihin ne vastaavat, vaikka 59 prosenttia niistä vastasi kaikkiin kysymyksiin.

Kaavio B-3 Kohdennettuihin kuulemisiin saatujen vastausten määrä jäsenvaltioittain

Kuva B-4 Kohdennettuun kyselyyn vastanneiden organisaatioiden tyyppi

Sidosryhmien työpajat

⁵ Julkisessa kuulemisessa saatujen vastausten lisäksi vain neljästä jäsenvaltiosta ei saatu vastauksia. Tässä yhteydessä ei pyritty saamaan lisävastauksia.

Arvioinnin yhteydessä järjestettiin kaksi työpajaa, joista ensimmäinen pidettiin tammikuussa 2018 ja toinen syyskuussa 2018. Molemmissa työpajoissa oli noin 60 osallistujaa kaikista kohdennetuista sidosryhmistä.

Ensimmäinen yksipäiväinen työpaja pidettiin Brysselissä torstaina 11. tammikuuta 2018, ja sen avulla vahvistettiin jätteensiirtoasetuksen täytäntöönpanossa tähän mennessä kohdatut tärkeimmät kysymykset. Tällöin otettiin huomioon sekä myönteiset että kielteiset vaikutukset ja pohdittiin uusien tiedonkeruumenettelyjen laajuutta.

Osallistujille toimitettiin tiivistelmä kirjallisuuskatsauksessa ja alustavissa haastatteluissa havaituista kysymyksistä, ja heitä pyydettiin vahvistamaan tai kiistämään nämä kysymykset ja esittämään niistä lisäpohdintoja ja -materiaalia.

Yleisesti ottaen osallistajat vahvistivat käsitellyt aiheet ja yksilöidyt ongelmat ja painottivat jäsenvaltioiden jätteensiirtoasetuksen täytäntöönpanon yhteydessä toimittamien raporttien käyttöä, kaikkien asianomaisten osapuolten huomioon ottamista arvioinnissa ja jätteensiirtoasetuksen alkuperäisiä tavoitteita verrattuna muuttuviin jätemarkkinoihin ja erityisesti sen suhteeseen kiertotalouteen.

Toinen yksipäiväinen työpaja pidettiin Brysselissä tiistaina 11. syyskuuta 2018, ja sen avulla vahvistettiin päätelmäehdotus, joka oli tulosta arviointikriteereihin ja kysymyksiin perustuvan näytön arvioinnista. Seminaarin osallistujille annettiin seuraavat tiedot:

- i. ennen työpajaa laadittu tiivistelmä, joka sisälsi lyhyen yhteenvedon arvioinnin yhteydessä tehdyistä päätelmistä; sekä
- ii. itse työpajassa pidetyt esitelmät, joita komissiota arviointiprosessissa avustaneet konsultit selvittivät tarkemmin ja joissa verrattiin yksityiskohtaisemmin yhteenvetoasiakirjassa esitettyjä päätelmiä.

Esityslista jaoteltiin arviointiperusteiden perusteella.

Kussakin istunnossa ja konsulttien esitelmien jälkeen pyydettiin osallistujien mielipiteitä päätelmäehdotuksesta. Mielipiteet kirjattiin työpajan raporttiin, joka julkaistiin luonnoksena kuulemista varten työpajan jälkeen. Osallistujilta saadut kommentit sisällytettiin sen jälkeen työpajan loppuraporttiin.

Yleisesti ottaen sidosryhmät hyväksyivät esitetyn päätelmäehdotuksen edellyttäen, että siihen tehdään kielellisiä muutoksia ja täsmennyksiä sidosryhmien kaikkien näkemysten ottamiseksi huomioon.

Työpajojen yksityiskohtaiset tulokset esitetään taustaselvityksen liitteeseen G sisältyvissä raporteissa⁶.

Arvioinnin etenemissuunnitelmasta saatu palaute

Palautetta antoivat BDE (pääasiassa yksityisiä jäte- ja jätevesihuoltoalan yrityksiä edustava saksalainen järjestö), EERA (European Electronics Recyclers Association), EuRIC (European Recycling Industries' Confederation), EURITS (European Union for Responsible Incineration and Treatment of Special Waste), ERP (European Recycling

---

⁶ <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/926420bc-8284-11e9-9f05-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF>

Platform), FEAD (European Federation of Waste Management and Environmental Services; Euroopan jätehuolto- ja ympäristöpalvelujärjestö), RISG (Remondis Industrie Service Group), Subdirección General De Residuos, Ympäristöteollisuus ja -palvelut YTP ry, Fabrice Sancho (kansalainen), Arsi Saukkola (Muu organisaatio) ja kaksi nimetöntä vastaajaa. Tässä palautteessa esitettyjä mielipiteitä ja näyttöä hyödynnettiin suoraan arviointitutkimuksessa, ja useat vastaajat toimittivat lisäaineistoa muiden edellä kuvattujen kuulemisten yhteydessä.

REFIT-foorumin lausunnot

REFIT-foorumi on tarkastellut Tanskan yritysfoorumin, sääntelyn parantamista käsittelevän Suomen kyselytutkimuksen ja jätteensiirtoasetusta käsittelevän sidosryhmien edustajien ryhmän jäsenen kannanottoja ja antanut lausuntonsa 19.3.2018⁷.

Sidosryhmien edustajien ryhmä totesi, että vuosien mittaan kansalliset viranomaiset ja sidosryhmät ovat ilmaisseet huolta tietyistä asetusten säännöksistä, jotka aiheuttavat tarpeetonta hallinnollista rasitetta sekä viivästyksiä ja lisäkustannuksia jätteiden siirroille. Ne totesivat myös, että jätteiden laittomia siirtoja tapahtuu jatkuvasti.

Tutkitut kaksi ensimmäistä väitettä koskevat sekä jätteen epäselvää määritelmää ja tiettyjen jätteiden asemaa että mahdollisia seurauksia jätteen kierrätyksen tehostamiselle EU:ssa. Sidosryhmien edustajien ryhmä vahvistaa, että nämä ongelmat haittaavat jätteiden kierrätyksen todellisten sisämarkkinoiden sekä kiertotalouden kehittämistä. Sidosryhmien edustajien ryhmä oli tietoinen työstä, jota on tehty jätteiden kierrätyksen tarkistamisen yhteydessä jätteen ja muun kuin jätteen erottamiseksi toisistaan, sekä työstä, jota on tehty tuolloin valmisteilla olleen tiedonannon yhteydessä, kemikaalien, tuotteiden ja jätteen välisen rajapinnan käsittelemiseksi.

Sidosryhmien edustajien ryhmä kannusti komissiota hyödyntämään jätteiden siirrosta annetun asetuksen uudelleentarkastelua, jotta saataisiin selvyyttä näistä kysymyksistä ja varmistettaisiin, että määritelmät ja tulkinnat yhdenmukaistetaan kaikissa jäsenvaltioissa. Nykyinen tulkintojen ja niihin liittyvän täytäntöönpanon hajanaisuus vahingoittaa jätteiden kierrätykseen ja kiertotalouteen liittyviä yritysten mahdollisuuksia. Sidosryhmien edustajien ryhmä suositteli, että komissio tehostaisi täytäntöönpanoa ja sen valvontaa koskevien parhaiden käytäntöjen vaihtoa ja siirtyisi kohti yhdenmukaisempaa täytäntöönpanon valvontaa.

Sidosryhmien edustajien ryhmässä heräsi ajatus tutkia, voitaisiinko ”vihreään luetteloon” lisätä useampia jätetyyppejä hallinnollisten rasitteiden vähentämiseksi. Tämä olisi kuitenkin tehtävä vasta sen jälkeen, kun on perusteellisesti analysoitu jätetyyppien ominaisuudet ja niiden mahdolliset ympäristövaikutukset. Lisäksi ehdotettiin sen tutkimista, miten voitaisiin perustaa sertifioitujen kierrätyslaitosten rekisteri ja vähentää lupavelvollisuuksia EU:ssa silloin, kun jätettä siirretään johonkin näistä sertifioiduista laitoksista.

Viimeinen esitys koski täsmällisempää kysymystä siitä, että rekisteröintejä ei tunnusteta vastavuoroisesti. Vaikuttaa siltä, että jäsenvaltiot eivät tunnusta vastavuoroisesti toistensa rekisteröintejä, mikä johtaa moniin rinnakkaisiin rekisteröinteihin. Tämä on hallinnollisesti haastavaa kuljetuksen suorittajalle. Vaikuttaa myös siltä, että käytännössä kuljetusten suorittajien on hyvin monimutkaista rekisteröityä muissa kuin kotimaissa useista syistä: rekisteröiden muodot ja voimassaoloajat vaihtelevat, rekisteröintitietojen

---

⁷ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/recommendation-ix-3a-c_regulation-on-shipment-of-waste_en.pdf

toimittamista koskevat vaatimukset ovat erilaisia ja kielikysymyksiin liittyy ongelmia. Tämän seurauksena kuljetukset viivästyvät, koska rekisteröintiä odottavat kuljetusten suorittajat tai kyseessä oleva kuljetusten suorittaja menettää toimeksiannon. Ongelmallista on lisäksi se, että kuljetusten suorittajaa estetään muuttamasta yrityksen yhtiömuotoa. Kuljetusten suorittajan on vaihdettava yhtiön yhtiömuotoa ennen kuin se voi hakea rekisteröintiä, ja kun se on tehty, sen on odotettava jäsenvaltioiden vastausta rekisteröintipyyntöön. Tällä välin yritys on suljettu pois markkinoilta. Lisäksi digitaaliset ratkaisut eivät ole aina yhteensopivia rajojen yli.

Sidosryhmien edustajien ryhmä kannatti ehdotusta varmistaa jätteen kuljettajien rekisteröintien vastavuoroinen tunnustaminen. Ne katsoivat, että jos rekisteröintiä koskevat vähimmäisvaatimukset ja menettelyvaiheet määriteltäisiin EU:n tasolla ja otettaisiin huomioon kansallisissa rekisteröintijärjestelmissä, voitaisiin varmistaa ympäristön ja ihmisten terveyden samantasoinen suojeleminen.

Erityisesti muovijätteen viennin osalta sidosryhmien edustajien ryhmä viittasi lausunnossaan muovijätteen viennin muuttuvaan maailmanlaajuiseen tilanteeseen. Esimerkiksi Kiinaan aiemmin siirretyt jätteet uudelleenreititettiin äskettäin sen jälkeen, kun Kiina oli päättänyt kieltää tiettytyyppisten muovijätteiden tuonnin. Sidosryhmien edustajien ryhmä totesi myös, että tämä kehitys luo mahdollisuuksia EU:n kierrättäjille.

Tapauskohtaiset kommentit

Tapauskohtaisia kommentteja vastaanotettiin seuraavan taulukon mukaisesti:

Organisaatio	Eturyhmät	Kommentin luonne
Tanskan kauppakamari	Tanskan teollisuus	Kirjalliset kommentit kohdennetussa sidosryhmien kuulemisessa saatujen kannanottojen lisäksi. Yleensä toimitetuista kommentteista saatiin lisänäyttöä yhden tai useamman arviointiperusteen osalta.
EuRIC	Euroopan kierrätysteollisuus	
Eurometaux	Euroopan ei-rautametalliteollisuus	
Hazardous Waste Europe	Vaarallisten jätteiden käsittelyala EU:ssa	
FEAD	EU:n jätehuolto- ja ympäristöpalvelualat	
HOSZ Hungary	Unkarin jätehuoltoala	
VDEH Germany	Saksalaiset teräsvalmistajat	

Veolia	Yksityinen sektori jätehuoltopalvelut	–	
--------	--	---	--

Kerättyjen tietojen käyttö

Kaikki tässä yhteenvetoraportissa esitetyssä kuulemisessa kerätyt tiedot sekä kirjallisuuskatsauksesta saadut ja konsulttiryhmän todisteiden hankkimiseksi keräämät tiedot yhdistettiin yhdeksi tietovarastoksi. Tietovarasto tarjosi mahdollisuuden tarkastella kaikkia tietolähteitä suhteessa kuhunkin arviointikysymykseen ja siinä tuotiin esiin asiaankuuluvat todistelähteet, jotka mainitaan arviointitutkimuksen pääosassa. Tämän jälkeen analysoitiin tietoja, jotta löydettäisiin ristiriitaiset tai toisiaan tukevat lausunnot sekä todisteet lopullisen arviointitutkimuksen päätelmien tekemiseksi. Tätä varten toisessa sidosryhmien työpajassa vahvistettiin näihin tietoihin perustuva luonnos lopulliseksi tuloksiksi ja mukautettiin päätelmiä työpajan perusteella. Tässä yhteydessä kaikki laajalti tuetut näkemykset otetaan kokonaisuudessaan huomioon loppuraportissa ja vähemmän tuetut näkemykset tuodaan esiin siten, että tuen vähäisyys käy ilmi.